

**Класация на MoitePari.bg на взаимните фондове на българския пазар за 2016
година – пълен анализ**

Отминалата 2016-та година беше година на ръст на БФБ. По-трудната 2015-та година беше преодоляна и през 2016 г. четирите борсови индекса приключиха на положителна територия. SOFIX добави 27% към стойността си за една година. Повишение от 20% регистрираха BGBX40 и BGTR30. Единствен BGREIT остана с по-скромен, на фона останалите три индекса ръст (+11%). Видно е, че инвеститорите подкрепиха българския капиталов пазар. По оценка на ръководството на БФБ доверието в него през 2016-та година се възстановя и в частност четирите борсови индекса ясно го демонстрират. Много добра година отчитат и пазарите в САЩ и Европа. Основните индекси на тези пазари бележат ръстове от над 10% на годишна база.

Все още дружествата управляващи активи очакват някои от ключовите компании на БФБ да обявят консолидираните си годишни отчети, за да изградят своите очаквания за 2017-та година и потенциалът за инвестиции в български компании. Въпреки не много динамичната търговия на родната борса в началото на годината, прогнозите за ръст остават. Сред очакванията за тази година е това да нарасне значението на дивидентната политика на публичните компании. Възможността за получаването на дивидент вероятно ще засили интереса към компании, ориентирани политиката си в тази посока. Понастоящем традиционната форма за получаване на доходност, макар и пасивна, остава банковия депозит. И през отминалата година той беше предпочитан, макар лихвите вече да се намират на исторически ниски нива. Според Индексите за нивата на дохода по тримесечни депозити на *MoitePari.bg* той е достигнал стойности от 0,11% в лева и евро – нива, няколко пъти по-ниски в сравнение с преди няколко години. Тенденцията на спад на лихвите по спестовни продукти на банките по всяка вероятност ще продължи и през настоящата година, особено при депозити със срочност над 1 г. Изключително понижените лихви по депозити, за поредна година не провокират миграция на привлечените средства в банките към други алтернативи. В рамките на 2016 г. в банковата система са постъпили нови 4,24 млрд. лв. и така формират ресурс само на домакинствата в размер на 47,20 млрд. лв. Инвеститорският интерес към колективните инвестиционни схеми остава доминиран от институционални инвеститори и в малка степен от физически лица.

Отминалата добра година за капиталовите пазари, дава основание отново да говорим за алтернативите, които биха генерирали доходност, многократно надвишаваща тази от депозит.

Понастоящем в България работят 34 управляващи дружества, които управляват повече от 100 взаимни фонда. Фондовете са класифицирани в 5 категории според поемания риск:

Класификация на взаимните фондове според риска

Фондове на паричен пазар	Фондовете от този тип инвестират във високоликвидни активи - прехвърляеми дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и в депозити в кредитни институции.
Фондове в облигации	Фондът постоянно инвестира в облигации. Фондовете в облигации също включват индексни фондове от облигации и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от облигации.
Смесени консервативни фондове	Инвестициите в акции са ограничени до 20% от активите на фонда. Смесените фондове тип "Консервативен" инвестират също в индексни фондове от облигации и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от облигации.
Смесени балансиращи фондове	Фондът инвестира в различни активи и на различни пазари, като за последните шест месеца делът на акциите в активите е средно над 20% и под 50% по данни от тримесечни отчети.
Фондове в акции	Фондът постоянно инвестира поне 50% от активите си в акции. Агресивните фондове също включват индексни фондове от акции и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от акции.

Източник: www.baud.bg

Класацията на www.moitepari.bg е базирана на постигната доходност съобразно рисковия профил на всеки фонд. При схемите на паричен пазар и фондовете в облигации тя е едногодишна – постигната доходност за 2016 г. Останалите колективни схеми са класирани според постигнатата тригодишна (анюализирана) доходност. Фондовете са класирани в 5 рискови категории, като във всяка от тях допълнително е представена информация за нивата на риск (стандартно отклонение и коефициент Шарп), които са поемали управляващите дружества, реализирайки съответната доходност.

Отново обръщаме внимание, че инвестирането на капиталовия пазар не е по силите и възможностите на всеки, поради което е необходимо консултиране с финансов експерт за изготвяне на стратегия за увеличаване на благосъстоянието. Тук е мястото да припомним простото принципно правило – колкото е по-рискова инвестицията, толкова по-дълъг е инвестиционния хоризонт и обратно. От тази гледна точка, инвестирането в по-високорисковите фондове, например, в хоризонт 5 или 10 г. се приема за обичайно. Също така е важно да се знае, че постигнатите доходности през изминали години не са гаранция за такива и в бъдеще.

По-долу следва класация на взаимните фондове, последвано от речник на основните термини.

Класация на „ТОП 3“ български взаимни фондове по доходност за 2016-та г. според рисковия им профил

ФОНД	Доходност за 2016 г.	Доходност за 2015 г.	Доходност за 2014 г.	Стандартно отклонение (31.12.2016 г.)	SHARPE (31.12.2016 г.)	НСА (31.12.2016 г.)
ФОНДОВЕ НА ПАРИЧЕН ПАЗАР						
Конкорд Фонд-6 Паричен	0,76%	1,71%	-0,40%	0,04%	22,88	11 072 850 лв.
ДСК ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ЕВРО	0,05%	0,16%	1,18%	0,005%	41,01	€ 5 818 866
ДСК ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР	0,04%	0,18%	1,46%	0,004%	48,76	68 828 986 лв.
ФОНДОВЕ В ОБЛИГАЦИИ						
Експат Бондс	9,55%	7,01%	7,57%	5,85%	1,66	9 012 749 лв.
ЦКБ Гарант	3,64%	2,50%	4,33%	1,46%	2,60	2 300 265 лв.
Селект Облигации	2,77%	2,17%	3,17%	1,39%	2,10	1 513 805 лв.

ФОНД	Доходност за последните 3 г. (анюализирана)	Доходност за 2016 г.	Доходност за 2015 г.	Доходност за 2014 г.	Стандартно отклонение (2014-2016 г., анюализирано)	SHARPE (2014-2016 г.)	НСА (31.12.2016 г.)
СМЕСЕНИ КОНСЕРВАТИВНИ ФОНДОВЕ							
ПИБ - Гарант	4,50%	5,75%	2,84%	4,92%	3,04%	1,52	942 914 лв.
Елана Еврофонд	3,84%	4,41%	2,77%	4,35%	1,24%	3,19	€ 4 329 655
Капман Фикс	2,65%	4,58%	0,16%	3,35%	1,87%	1,48	10 068 568 лв.
СМЕСЕНИ БАЛАНСИРАНИ ФОНДОВЕ							
Елана Балансиран Евро Фонд	7,15%	5,21%	1,94%	14,29%	4,15%	1,75	16 198 925 лв.
ПИБ - Класик	6,96%	17,78%	2,16%	1,64%	6,09%	1,16	1 224 206 лв.
ОББ Балансиран Фонд	6,41%	12,27%	-3,23%	10,90%	5,62%	1,16	8 156 880 лв.
ФОНДОВЕ В АКЦИИ							
ОББ Премиум Акции	10,97%	21,07%	-3,56%	17,05%	9,63%	1,15	24 605 229 лв.
Селект Дивидент	8,32%	4,43%	7,76%	12,94%	8,65%	0,98	2 419 608 лв.
Златен лев Индекс 30	8,13%	21,13%	-9,75%	15,65%	11,92%	0,69	1 257 149 лв.

ФОНДОВЕ НА ПАРИЧЕН ПАЗАР

Доходността от депозити и други инструменти на паричния пазар не беше сред най-високите през 2016 г. Колективните инвестиционни схеми с фокус върху тези инструменти приключиха годината с максимална доходност по-ниска от 1%.

През 2016 г. най-висока доходност на този пазар постигнаха:

1. Конкорд Фонд-6 Паричен	0,76%
2. ДСК ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ЕВРО	0,05%
3. ДСК ФОНД НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР	0,04%

Според класацията, заелият първо място е видим фаворит сред останалите фондове в този рисков профил. Постигната от него доходност е далеч напред от постигната доходност от втория и третия в класацията. Трите фонда постигат своите резултати при поемане на минимален риск. Показателни за това са стандартното отклонение, което не надхвърли 0,04% и коефициентът на Шарп, който достигна нива от почти 49.

Тенденцията на спад на лихвите по депозити не е нова и тя е ясно видима от постигнатите доходности на паричен пазар. Възможната постигната доходност намалява не само поради ниската доходност от депозити в България, но и в световен мащаб. Въпреки това, реалността в България показва, че ниските лихви по депозити не отдръпват фирми и домакинства от банковата система. Консервативното управление на фондовете на паричен пазар и доходност малко по-висока от средната по депозит, може би все пак ще привлекат вниманието на инвеститорите през 2017 г. За инвеститорите, които предпочитат комфортът на ниския риск, съизмерим с този по срочни депозити, фондовете на паричен пазар са по-изгодната алтернатива.

ФОНДОВЕ В ОБЛИГАЦИИ

В сравнение с миналогодишното представяне, фондовете от този рисков профил показват по-добри резултати през 2016 г. Максималната постигната доходност достигна 9,55%.

Трите фонда, постигнали най-добра доходност през 2015 г. са:

1. Експат Бондс	9.55%
2. ЦКБ Гарант	3.64%
3. Селект Облигации	2.77%

Максималното стандартно отклонение, за разлика от миналата година, достигна двойно по-ниски нива. Сред трите фонда най-високото ниво на показателя беше 5,85%. Останалите два

фонда постигна своята доходност при стандартно отклонение под 1,50%. По-ниският поет риск дава своето отражение и върху възвръщаемостта на база поет риск. Така коефициентът на Шарп също се подобрява спрямо 2015 г. и в настоящата класация не присъства фонд, който да е постигнал размер на коефициента под 1. Максималният размер на коефициента достига 2,6, а минималния 1,7. Така изчислените коефициенти сочат, че инвеститорите са получили своята доходност, без за това да е поеман необосновано висок риск.

Поемането на повече риск и оценката му в краткосрочен план невинаги може да даде ясна представа дали дадената инвестиция се управлява добре и рискът, който се поема, дава ли очакваните резултати. Поради тази причина, с нарастването на поемания риск, в класацията смесените консервативни, смесените балансиращи и фондовете в акции бяха класирани по 3-годишна (анюализирана) доходност.

СМЕСЕНИ КОНСЕРВАТИВНИ ФОНДОВЕ

За последните 3 години най-високата средна постигната доходност при тези фондове достигна 4,50%. Въпреки, че доходността за 2016 г. при смесените консервативни фондове доближи, а в някои случаи да надхвърли 5%, трудната 2015 г. не позволи средната 3-годишна доходност да бъде по-висока.

Трите най-добре представили се фонда са:

1.	ПИБ Гарант	4.50%
2.	ЕЛАНА Еврофонд	3.84%
3.	Капман Фикс	2.65%

Поради ограничението инвестициите в акции да не съставляват повече от 20% от активите на фонда, тези схеми са с умерено до ниско ниво на риск. Постигнатата доходност от тази гледна точка може да бъде приета също като умерена и като подходяща алтернатива на стандартния срочен депозит.

Постигнатите резултати са при максимално стандартно отклонение (3-годишно, анюализирано) от 3,04%. Коефициентът на Шарп сред трите фонда достига максимална стойност 3,19.

СМЕСЕНИ БАЛАНСИРАНИ ФОНДОВЕ

Отминалата година беше добра и за балансираните схеми. Постигнатите доходности бяха значително по-високи спрямо 2015 г. Това даде своя положителен ефект върху средногодишната доходност за последните 3 години, чиято максимална стойност достигна 7%. За жалост,

неубедителното представяне на тези фондове през 2015 г. е със силно въздействие, поради което тригодишният резултат се фиксира на много по-ниско ниво съобразно постигнатите резултати през 2014 и 2016 г.

Най-добре представилите се фондове в този рисков профил бяха:

1. Елана Балансиран Евро Фонд	7.15%
2. ПИБ – Класик	6.96%
3. ОББ Балансиран Фонд	6.41%

Анюализираната стойност на 3-годишната доходност сред трите най-добре представили се взаимни фонда се фиксира в границата от около 7%. Нивото на поет риск измерено чрез стандартното отклонение (3-годишно, анюализирано) е в границите 4 – 6%. Въпреки добрата 2016-та година коефициентът на Шарп не достига нива много над 1. За разглеждания период той достигна стойност 1,75 при водача в класацията, докато при останалите 2 фонда той минимално надвиши 1. При втория и третия в класацията той е 1,16. Видно е влиянието на слабата 2015-та година, която засилва диспропорцията доходност/риск и ограничава по-убедителното покритие на поетия риск.

ФОНДОВЕ В АКЦИИ

2016-та година се оказва положителна и за фондовете в акции. Годишната за тях приключи с преобладаващо положителни доходности, като най-високите надхвърлиха 20%. Естествено, разочарования не липсваха и някои от фондовете в акции регистрираха отрицателна доходност до -15%.

Както постигнатите високи доходности, така и регистрираните спадове са състояния типични за фондове от такъв рисков профил и имат моментно значение. Предвид на това, че тези фондове поемат най-висок риск и хоризонтът на инвестицията е дълъг, моментното състояние не може да се разглежда като показателно за общата тенденция. Тук отново обръщаме поглед към 3-годишното представяне на тези схеми и базираме класацията на 3-годишната им (анюализирана) доходност.

Най-добре представилите се фондове в този рисков профил бяха:

1. ОББ Премииум Акции	10.97%
2. Селект Дивидент	8.32%
3. Златен лев Индекс 30	8.13%

Нивото на поет риск за постигане на тази доходност (3-годишно, анюализирано стандартно отклонение) се намира в границата от 9 до 12%. То почти се изравнява с постигната доходност,

дори минимално я надвишава. Показателни за това са нивата на коефициента на Шарп и за трите фонда в този рисков профил. Показателят достига максимална стойност от 1,15, а минимална – 0,69. Съпоставката с фондовете, представени в останалите рискови профили, показва, че агресивно управляваните постигат ниска възвращаемост на база допълнително поет риск. Негативната 2015-та година по естествен начин намалява средната доходност за разглеждания 3-годишен период, поради което показателят за възвращаемост на инвестицията на база поет риск логично е със занижени стойности.

РЕЧНИК:

НСА - Нетната стойност на активите е разликата между пазарната стойност на активите в портфейла на фонда и задълженията му по баланс.

STDEV (Стандартно отклонение) – Измерител на нивото на риск. Отразява колебанието в нетната стойност на активите на 1 дял, респ. на доходността на един фонд за период от 1 година. 3-годишното стандартно отклонение е изчислено на база седмичното изменение на стойността на 1 дял за период от 3 г. и анюализирано след това. По-високото стандартното отклонение показва по-рисково управление на фонда.

SHARPE (Коефициент на Шарп) – Измерва нивото на възвращаемост на всяка допълнителна единица поет риск. По-високите стойности на показателя показват, че доходността е постигната при по-ниски нива на риск. За нуждите на анализа той е изчислен на база осреднени дневни стойности на индекс EONIA за периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г. както и на осреднени дневни стойности на индекс EONIA за периода 01.01.2014 – 31.12.2016 г.

Анюализация – Превръщане на стойност, изчислена за период по-голям от 1 г., в годишна стойност

EONIA (Euro OverNight Index Average) – Еднодневен междубанков лихвен процент за Еврозоната

ЗАБЕЛЕЖКИ:

* Предложеното сравнение и анализ на фондовете е само за лична информация. Представената информация не бива да се счита, като предложение за инвестиране или съвет за такова.

* Посочените доходности са минали и нямат отношение към бъдещите резултати от дейността на фондовете.

* Доходността от инвестицията не е гарантирана и е такава, каквото се постигне, когато инвеститорът продаде своите дялове/акции.

* Инвестицията във фонд не се гарантира по никакъв начин, както от управляващото дружество, така и от Гаранционен фонд или от законодателството в страната.

* Инвестирането в колективна схема е риск за инвеститора. Печалбите не са гарантирани и съществува възможност той да не възстанови в пълен размер вложената сума.